11. Задължения

Класифициране на задълженията:

- Като финансови пасиви възникнали първоначално в предприятието се класифицират задължения възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

Първоначално тези задължения и кредити се оценяват по себестойност.

След първоначалното признаване финансовите пасиви към клиенти и доставчици, които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

Финансовите пасиви, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност. Ефективният лихвен процент е оригиналният процент определен с договора.

- Задължения към персонал и осигурителни органицации се класифицират задължения на предприятието по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на СС 19 се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход неползвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи.

Дружеството няма приета политика да начислява дългосрочни доходи на персонала.

- Текущи данъчни задължения са задължения на предприятието във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Представени са по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък.

Провизии се начисляват по най добрата приблизителна оценка на ръководството на предприятието по повод на конструктивни и правни задължения възникнали в резултат на минали събития.

Като краткосрочни се класифицират задължения, които са:

√ без фиксиран падеж;

√ с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет;

Като дългосрочни се класифицират задължения, които са с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на съставяне на финансовия отчет.

12. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на тези парични позиции или при отчитането на тези парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват. Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2009 година са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ. Текущо през годината съгласно счетоводната политика се прави преоценка на валутните позиции месечно.

Валутният курс, използван за преизчисляване в отчетната валута на парични позиции в чуждестранна валута е както следва:

Вид валута	**Заключителен курс на БНБ към 31.12.2009**
EURO	1.95583
USD	1.364090

13. Данъчно облагане

Текущите данъчни активи и пасиви са тези задължения или вземания от бюджета, които се отнасят за текущия и предходни периоди и които не са платени/възстановени към датата на баланса.

Разходът за данък представлява сумата от текущия данък от печалбата, измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци и преизчисленията, признати през текущия период на текущи данъци от печалбата за предходни периоди.

Текущият данък от печалбата представлява сумата на данъците от печалбата, които са определени като дължими/възстановими/по отношение на данъчната печалба/загуба/ за периода.

Текущият данък се определя на базата на данъчната ставка в сила към датата на баланса.

Данъчната печалба/загуба/ е печалбата/загубата за периода, определена съгласно установените от действащото данъчно законодателство правила, на основата на която се определя размерът на дължимите/възстановимите/данъци. Данъчната печалба загуба се определя и декларира с годишната данъчна декларация за съответния период.

Пасиви по отсрочени данъци се признават по отношение на всички облагаеми временни разлики.

Активи по отсрочени данъци се признават за намаляемите временни разлики, данъчната загуба или данъчни кредити.

Активи по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики, данъчната загуба или данъчния кредит.

Отсрочените данъци се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди. Данъкът върху печалбата за 2009г. е 10%.

14. Лизинг

Класификация на лизинговите договори

Класификацията на лизинговите договори се осъществява в началото на лизинга на базата на критерии. При промяна на условията на лизинговия договор, които водят до промяна на критериите, се извършва нова класификация на лизинговите договори.

Разграничаването между финансов лизинг и експлоатационен лизинг при тяхното текущо отразяване и периодично представяне във финансовите отчети се извършва в съответствие с принципа "предимство на съдържанието пред формата".

Лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, когато наемодателят прехвърля на наемателя всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива. Лизинговият договор по принцип се класифицира като финансов лизинг, когато:

а) наемодателят прехвърля на наемателя собствеността върху актива към края на срока на лизинговия договор;

б) наемателят притежава опция за закупуване на актива на цена, която се очаква да бъде значително по-ниска от справедливата стойност към датата, на която опцията става изпълнима, като в началото на лизинговия договор в голяма степен е сигурно, че опцията ще бъде упражнена;

в) срокът на лизинговия договор покрива по-голямата част от икономическия живот на актива, дори ако правото на собственост не е прехвърлено;

г) в началото на лизинговия договор сегашната стойност на минималните лизингови плащания се равнява на справедливата стойност на наетия актив, и

д) наетите активи имат специфичен характер, като само наемателят може да ги експлоатира без извършването на съществени модификации.

Следните ситуации, индивидуално или в комбинация, също биха могли да доведат до класифицирането на лизингов договор като финансов лизинг:

- √ ако наемателят може да анулира лизинговия договор, свързаните с това загуби, които се понасят от наемодателя, се покриват от наемателя;
- √ колебанията в справедливата стойност на остатъчната стойност на актива, които водят до реализирането на печалби или загуби, остават за сметка на наемателя;
- √ наемателят има възможност да продължи лизинговия договор за нов срок за наем, който е значително по-нисък от пазарния наем.

Когато предприятието е наемател по финансов лизингов договор:

- √ отчита като задължение определената в договора обща сума на наемните плащания;

- √ записва наетия актив по справедлива стойност или със стойността на минималните лизингови плащания, ако те са по-ниски;
- √ отчита като финансов разход за бъдещи периоди разликата между определената стойност на наетия актив и общата сума на договорените наемни плащания;
- √ признава като текущ финансов разход за периода част от финансовия разход за бъдещи периоди пропорционално на относителния дял на дължимите минимални лизингови плащания по договора за периода в общата сума на договорените наемни плащания;
- √ начислява амортизация на амортизируемите наети активи - в съответствие с възприетата амортизационна политика за подобни амортизируеми собствени активи;
- √ намалява задължението си с изплатените през срока на договора суми.

Когато предприятието е наемодател по финансови лизингови договори:

- √ отчита като вземане определените в договора наемни плащания; в сумата им се включват: справедливата (продажната) цена на отдадения актив; разликата между общата сума на договорените наемни плащания и справедливата цена на отдадения актив, която се отразява като финансови приходи за бъдещи периоди;
- √ отписва отдадения актив по неговата балансова стойност;
- √ отчита в текущия период финансовите приходи за бъдещи периоди пропорционално на относителния дял на подлежащите на получаване суми по договора за периода в общата сума на договорените наемни плащания;
- √ отчита в намаление на вземането по договора получените през срока на договора плащания.

Когато предприятието е наемодател по експлоатационен лизингов договор:

- √ отчита предоставените активи в своя счетоводен баланс и им начислява амортизация (когато те са амортизируеми);
- √ отразява начислените в негова полза наемни вноски като постъпления от продажби в текущия период;
- √ начислените разходи за амортизации се отразяват за сметка на постъпленията от наема по съответния експлоатационен лизингов договор.

Когато предприятието е наемател по експлоатационен лизингов договор отчита:

- √ като разходи за външни услуги начислените наемни вноски;
- √ чрез задбалансови сметки наетите активи по справедливата им цена.

Извършените от наемодателя или от наемателя разходи, свързани с подготовката и сключването на лизинговия договор (комисионни, такси и др.) се отчитат като разходи за дейността за текущия период.

Дружеството има сключен лизингов договор с Уникредит Лизинг АД за Верижен Ескаватор VOLVO EI 280.

15. Доходи на персонала

Доходи на персонала са форми на възнаграждения, предоставени от предприятието на персонала в замяна на положения от него труд.

Видовете доходи на персонала са:

1. Краткосрочни доходи са онези доходи на персонала, които стават напълно изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях. В тези доходи не се включват доходи при напускане и компенсациите (доходите) под формата на акции или дялове от собствения.
2. Предприятието признава недисконтираната сума на краткосрочните доходи на заетите, която се очаква да бъде платена в замяна на положения труд, като разход, включително онези доходи на персонала, които съгласно друг счетоводен стандарт се изисква да бъдат включени в отчетната стойност на даден актив и като текущо задължение - след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки.
3. Полагащите се суми за компенсируеми отпуски на персонала се отчитат като задължение и като разход, свързан с краткосрочните доходи на персонала.

4. При ненатрупващите се компенсируеми отпуски предприятието не признава задължение и разход до момента на отпуска, тъй като трудовият стаж на персонала не увеличава размера на обезщетението.

Предприятието няма политика за начисляване на дългосрочни доходи на персонала.
Доходите при напускане, предоставяни на персонала, включват глобална сума, определена законодателно или чрез договорно или друго споразумение.
Доходите при напускане не осигуряват на предприятието бъдещи икономически изгоди, поради което се признават за разход в момента на възникването им. Когато доходите при напускане станат изискуеми за повече от 12 месеца след датата на счетоводния баланс, се отчитат дисконтирани чрез коефициент.

16. Свързани лица

Свързани лица - лицата са свързани, когато едното е в състояние да контролира другото или да упражнява върху него значително влияние при вземането на решения от финансово-стопански характер. Те могат да бъдат юридически и физически лица, в т. ч. управленски персонал.
Сделки между свързани лица - прехвърляне на активи и/или на пасиви между свързани лица, без да е задължително прилагането на характерната за сделката справедлива цена
Информация за сделките между свързани лица е представена в **Приложенията за свързани лица**.

17. Договори за строителство /Отчитане на дългосрочни договори за услуги/

Дружеството няма сключени договори за строителна дейност.

18. Печалба, загуба за отчетния период. Извънредни статии

Признатите за отчетния период приходи и разходи се включват в отчета за приходите и разходите при определяне на печалбата или загубата за отчетния период, освен ако счетоводен стандарт изисква или позволява друго.
Печалбата или загубата за отчетния период включва:

- печалбата или загубата от обичайната дейност и
- извънредните статии.

В отчета за приходите и разходите се отчита общата сума на всички извънредни статии. Естеството и размерът на всяка извънредна статия се оповестява допълнително.
Извънредните статии текущо се отчитат като извънредни приходи и извънредни разходи.
Като извънредни статии се представят:

- балансовата стойност на принудително отчуждените активи;
- балансовата стойност на отписаните активи и пасиви вследствие на природни и други бедствия;
- сумата на получените застрахователни обезщетения.

Печалба или загуба от обичайната дейност
Когато естеството на приходните или разходните статии при определянето на печалбата или загубата от обичайната дейност е важно за обясняване на резултатите от дейността, естеството и размерът на такива статии се отразява отделно.

19. Разходи

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това същите се отнасят по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности. Признаването на разходите за разход за текущия период се извършва при начисляване на съответстващите им приходи.

Към разходите за дейността се отнасят и финансови разходи, които Дружеството отчита и са свързани с обичайната дейност.
Дружеството е приело счетоводна политика да отчита като извънредни разходи само такива разходи, които са ясно отграничени от обичайната дейност и поради което не се очаква да се повтарят често.
Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.
Информация за отчетените разходи е представена в **Приложения Разходи и Финансови разходи**.

20. Приходи

Дружеството отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове.
Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

- Приходи от продажба на стоки, продукция и други активи – при прехвърляне собствеността и предаване на съответните активи на купувачите;
- При извършване на краткосрочни услуги – при завършване на съответната услуга и приемане на работата от клиента;
- При дългосрочни услуги на базата на етап на завършен договор;
- Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора;

Към приходите от обичайна дейност за дружеството се отнасят и финансовите приходи.
Дружеството е приело счетоводна политика да отчита като извънредни приходи само такива приходи, които са ясно отграничими от обичайната дейност и поради това не следва да се повтарят често.
Приходите се отчитат на принцира на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване.
Признатите за отчетния период приходи и разходи се включват в отчета за приходите и разходите при определяне на печалбата или загубата за отчетния период, освен ако друг стандарт изисква или позволява друго.
Информация за приходите е представена в **Приложения Приходи и Финансови приходи.**

21. Отчет за паричния поток

Дружеството отчита и представя паричните потоци по прекия метод съгласно изискванията на СС 7.
Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Основна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

22. Отчет за собствения капитал

Приета е счетоводна политика да се изготвя отчета чрез включване на:
Нетна печалба и загуба за периода
Салдото на неразпределената печалба както и движенията за периода
Всички статии на приходи или разходи, печалба или загуба, които в резултат на действащите СС се признават директно в собствения капитал.
Кумулативен ефект от промените в счетоводна политика и фундаментални грешки в съответствие с СС 8.
Прехвърляне и разпределение на капитал между собствениците.
Настъпилите промени в резултат на всички изменение по всички елементи на собствения капитал.

Валутен риск

Дружеството не използва специални финансови инструменти за хеджиране на риска, тъй като употребата на подобни финансови инструменти не е обичайна практика в Република България.

Кредитен риск

Финансовите активи, които потенциално излагат Дружеството на кредитен риск, са предимно вземания по продажби. Дружеството е изложено на кредитен риск, в случай че клиентите не изплатят своите задължения. Политиката на Дружеството в тази област е насочена към осъществяване на продажби на стоки и услуги на клиенти с подходяща кредитна репутация

IV.ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. Събития след датата на баланса

Между датата на годишния финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване не са възникнали коригиращи и некоригиращи събития, от които да възникнат специални оповестявания съгласно иискванията на СС 10.

2. Фундаментални грешки

Няма констатирани фундаментални грешки.

3. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

Приложението на Националните стандарти за финансови отчети на малки и средни предприятия изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

4.Издадени от предприятието ценни книжа

Няма издадени ценни книжа.

5. Несигурности

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с принципа на действащо предприятие.

6. Условни активи и пасиви

- **Поети задължения към трети лица – гаранции, издадени акредитиви в полза трети лица и др**
- **Условни задължения, свързани с пенсии**
- **Условни задължения, свързани с предприятия от група, в която отчитащото се предприятие е включено**

V. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Въз основа на информацията, предоставена в отделните съставни части на годишния финансов отчет за 2009 година, представяме следните показатели, получени в резултат на финансово-счетоводен анализ.

N:	Показатели	Текуща година Стойност	Предходна година Стойност	Разлика Стойност	Разлика %
	Рентабилност:				
24	Коеф. на рентабилност на приходите от продажби (1/2)	-0,2911	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
25	Коеф. на рентабилност на собствения капитал (1/3)	-0,5897	-0,3750	-0,2147	-57,3%
26	Коеф. на рентабилност на пасивите (1/4)	-0,1523	-0,0923	-0,0600	-65,0%
27	Коеф. на капитализация на активите (1/5)	-0,2054	-0,1224	-0,0829	-67,7%
	Ефективност:				
28	Коеф. на ефективност на разходите (6/7)	0,7745	0,0000	0,7745	100,0%
29	Коеф. на ефективност на приходите (7/6)	1,2911	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
	Ликвидност:				
30	Коеф. на обща ликвидност (10/11)	1,0769	4,8000	-3,7231	-77,6%
31	Коеф. на бърза ликвидност (12+13+14)/11	1,0769	4,8000	-3,7231	-77,6%
32	Коеф. на незабавна ликвидност (13+14)/16	0,1154	4,7000	-4,5846	-97,5%
33	Коеф. на абсолютна ликвидност (14/16)	0,1154	4,7000	-4,5846	-97,5%
	Финансова автономност:				
34	Коеф. на финансова автономност (3/4)	-0,2583	-0,2462	-0,0121	-4,9%
35	Коеф. на задлъжнялост (4/3)	-3,8718	-4,0625	0,1907	4,7%

VI. БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Дълготрайни нематериални активи

Няма

2. Дълготрайни материални активи

3. Свързани лица

3.1. Сделки със собствениците

3.1.1.Предоставени кредити

Членове на органи на управление	*Сума (хил.лв.)*	
	2009 г.	*200X-1 г.*
Предоставени кредити в началото на периода	*55*	
Предоставени през периода	*22*	
Погасени през периода		
Предоставени кредити в края на периода	*77*	

4. Търговски и други вземания

Вземания	*2009 г.*			*2008 г.*		
	Сума на вземането (хил.лв.):	*Степен на ликвидност*		*Сума на вземането (хил.лв.): Над 12 месеца*	*Степен на ликвидност*	
		До 12 месеца	*Над 12 месеца*		*До 12 месеца*	*Над 12 месеца*
3. Други предоставени заеми						
III. Вземания от клиенти, в т.ч. (отчетна стойност, +):	49	49				
XII. Други вземания, в т.ч. (отчетна стойност, +):	1	1			1	
Нетен размер на вземанията:	***50***	50			1	

5. Пари и парични еквиваленти

5.1. Компонентите на паричните наличности и паричните еквиваленти, представени в счетоводния баланс са:

Компонент:	*Сума (хил.лв.):*	
	200 9 г.	*200 8 г.*
Парични средства в брой:	5	
Парични средства в безсрочни разплащателни сметки в BGN:	1	
Общо:	6	

6. Данъци от печалбата

Дружеството е на загуба за отчетния период

7. Доходи на персонала

Средносписъчен брой на персонала:

Категория персонал	*Средносписъчен състав (брой)*	
	2009 г.	*2008 г.*
...Оператори на машини.....	8	
....Професии неизискващи специална квалификация.....	5	
Общо:	13	

7.1. Краткосрочни доходи на персонала

7.1.1. Сума, призната като разход за краткосрочни доходи на персонала:

Категория персонал	*Сума (хил.лв.)*	
	2009 г.	*2008 г.*
Възнаграждения	60	
Осигуровки	15	
Общо:	75	

7.1.2. Неизплатени доходи на персонала към датата на изготвяне на годишния финансов отчет.

Категория персонал	*Сума (хил.лв.)*	
	2009 г.	*2008 г.*
.....(други категории персонал)	*16*	

8. Лизинг

8.1. Задължения по лизингови договори:

Задължения по лизингови договори	*Сума (хил.лв.)*	
	2009г.	*2008 г.*
По финансов лизинг	12	

9. Търговски и други задължения

Задължения	*2009 г.*			*2008 г.*		
	Сума на задължението (хил.лв.):	*В т.ч. изискуеми след повече от 5 г. (хил.лв.)*	*Обезпечение[1]:*	*Сума на задължението (хил.лв.):*	*В т.ч. изискуеми след повече от 5 г. (хил.лв.)*	*Обезпечение:*
I. По заеми, в т.ч.						
1. Заеми от свързани лица	91			64		
В т.ч. лихви	14			9		
II. Задължения по лизингови договори	12					
III. Получени аванси от клиенти:	1					
IV. Задължения към доставчици, в т.ч.:	31			1		
4. Осигуровки	3					
VI. Задължения към персонала, в т.ч.:						
1. За възнаграждения	13					
Всичко сума на задълженията	***151***			65		

10. Приходи

Вид на прихода	**Годината приключваща на 31.12.2009**	**Годината приключваща на 31.12.2008**
Приходи от продажби		
Услуги	**79**	**-**
Други услуги	**79**	
Всичко приходи от продажби:	***79***	**-**
Суми с корективен характер		
Всичко суми с корективен характер:	**-**	**-**
Общо приходи от оперативна дейност:	***79***	**-**

[1] *Следва да се посочи сумата на задълженията в счетоводния баланс, за които са предоставени обезпечения, с описание на естеството и формата на обезпечението.*

10.1. Сума на отчетените приходи, които не са получени до датата на финансовия отчет:

Категория приходи	*2009 г.*		*2008 г.*	
	Приход - стойност (хил.лв.)	***В т.ч. неплатени (хил.лв.)***	***Приход - стойност (хил.лв.)***	***В т.ч. неплатени (хил.лв.)***
Приходи от извършването на услуги	79	49		

11. Разходи

Вид разход	Годината приключваща на 31.12.2009	Годината приключваща на 31.12.2008
Разходи за суровини и материали:		
Разходи за външни услуги:		
Консултански и други договори	3	2
Застраховки	2	
други	1	
Всичко разходи за външни услуги:	***6***	***2***
Разходи за амортизация и обезценка на :		
Производствени дълготрайни материални активи	10	
Всичко разходи за амортизации:	***10***	***-***
Разходи за персонала:		
Производствен персонал в т.ч.:	75	
Всичко разходи за заплати и осигуровки:	***75***	***-***
Други разходи		
Други разходи	3	
Всичко други разходи:	***3***	***-***
Суми с корективен характер		
Общо разходи за оперативна дейност	***94***	***2***

Съставител: **Ръководител:**

Дата: 15.03.2010